

1. ספר שמות פרק יט

(ז) וַיבֹּא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְלִבְיָדָי הָעָם וַיֹּשֶׁם לְפָנֵיהֶם אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה:

(ח) וַיַּעֲנוּ כָּל הָעָם יוֹדוּ וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה זַעֲזֵעַ וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת דְּבָרֵי הָעָם אֶל יְהוָה:

(ט) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הֲגַתְּ אֲנֹכִי בָּא אֶלְיָךְ בְּעַבְדְּךָ הָעֶזְרָא בְּעֵבֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדְבָרֵי עַמְּךָ וְגַם בְּךָ יֵאמְרוּ לְעֵלְוֹת וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת דְּבָרֵי הָעָם אֶל יְהוָה:

(י) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה כִּי אֵל הָעָם וְקִדְשֹׁתֶם הַיּוֹם וּמִזֶּזֶר וּכְפָסוּ שְׂמֹלְתֶם:

(יא) וְהָיוּ זָכָיִם לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָּל הָעָם עַל הַר סִינַי:

(יב) וְהִגְבַּלְתָּ אֶת הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הֲשִׁמְרוּ לְכֶם עֲלֹת בָּהָר וְנִגַּע בְּקִצְאוֹ כָּל הַנִּגַּע בָּהָר מוֹת יוֹמָת:

(יג) לֹא תֵצֵעַ בּוֹ יָד כִּי סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ יָרֵה יִיָּרֵה אִם בָּהֶמָּה אִם אִישׁ לֹא יִזְוֶה בְּמִשְׁךָ הַיָּבֵל הַמָּוֶה יַעֲלוּ בָּהָר:

(כ) וַיֵּרֵד יְהוָה עַל הַר סִינַי אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמוֹשֶׁה אֶל רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה:

(כא) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה רֵד הַעֲד בָּעָם פֶּן יִהָרְסוּ אֶל יְהוָה לְרְאוֹת וְנִפְל מִפְּנֵי רַב:

(כב) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה לֹא יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל הַר סִינַי כִּי אַתָּה הֶעֱדָתָה בָּנוּ לֵאמֹר הִגְבַּל אֶת הָהָר וְקִדְשֵׁתוֹ:

(כד) וַיֹּאמֶר אֲלֵיו יְהוָה כִּי רַד וְעֲלִיתָ אֵתָה וְאַתָּה עַמְּךָ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אֶל יְהָרְסוּ לַעֲלֹת אֶל יְהוָה פֶּן יִפְרֹץ בָּךְ

"וישב משה את דברי העם אל ה'" וכתוב "ויגד משה את דברי העם אל ה'" מה אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה? ומה אמר להם משה לישראל? ומה אמרו ישראל למשה? ומה השיב משה לפני הגבורה? זו מצות הגבלה

3. רש"י: ומצות הגבלתם דהשמרו לכם עלות בהר, אף על פי שהיא כתובה אחר וקדשתם היום ומחר שהיא מצות פרישה, קודם לכן נאמרה, דכתיב בההיא עלייה שעלה בשלישי להשיב להקדוש ברוך הוא דברי העם דנעשה ונשמע "הנה אנכי בא אליך" וסיפא דקרא יגד משה את דברי העם וגו', וכי מה דברי העם יש כאן? אלא מצות הגבלה נאמר לו בו ביום,

4. שפת אמת ליקוטים - קודם שבועות

ואחר כך הגבלה הוא בעצמו הקבלה שבני ישראל יקבלו ההארה וזה בא על ידי היראה והעונה שמבורר חסד ה' שאין ראוי מעצמינו וזהו שכתוב אל יהרסו שלא יעלה על דעתם שראוי מעצמותם לכך וזה בחינת השמאל שהוא הפחד והמכוון הוא שעל ידי זה יתברר האמת ויקבלו הארת יום א' החסד ויהי' להם שתי הבחינות אחד ואז הם מיוחדים ודביקים בגוף האילן והיא הפרישה להיות קדוש לה' ולכך דייקו חז"ל וכתבו שהגבלה הי' קודם פרישה כי על ידי הגבלה בא הפרישה כנ"ל,

5. ספר שם משמואל פרשת יתרו - שנת תרע"ו

ונראה הא דאמרו ז"ל (ספרי פ' ברכה) שפתח המקום לבני עשו וישמעאל לקבל את התורה ולא רצו, כדי שלא יהי' להם אח"כ פתחון פה למה לא ניתנה התורה להם. וקשה דאכתי יאמרו כלום אמרת להם שיש בתורה מצוות שהן היפוך טבעם כמו שאמר לבני עשו שכתוב בה לא תרצח וכו', ואולי אם היו יודעים נמי לא קבלוה. והגיד היות טבע ישראל להשתוקק לאביהן שבשמים, היפוך מצות הגבלה לעמוד מרחוק, ועכ"ז ישראל קבלו עליהם מצוה זו, הנם רואין שישראל קבלו אף מה שהוא היפוך טבעם. ולפי"ז יש לומר דהא דהצריך משה להגיד שקבלו עליהם מצות הגבלה מה"ט הוא, באשר זו רבותא יתירה שדבר זה הוא היפוך טבעם, ואעפ"כ קבלו עליהם, וממילא מצות פרישה שאיננה היפוך טבעם ואדרבה ישראל קדושים הם, שוב אין צורך להגיד שאין זה כ"כ רבותא, ואם מה שהוא רבותא יותר וקשה עליהם קבלו, זה שאיננו היפוך טבעם ואיננו כל כך רבותא על אחת כמה וכמה:

6. מאורות הראיה - שבועות / עין איה למתן תורה

"מה אמר לו הקב"ה למשה ומה אמר להם משה לישראל ומה אמרו לישראל למשה ומה השיב משה לפני הגבורה, זו מצות הגבלה דברי ר"י בר"י. כשהדרכה העליונה, המתכונת לרום המעלה היותר עליונה שבמגמות, להביא את העולם ואת החיים,

את כל הנשמה, ואת כל הקיבוציות שבאדם וכל היש, למטרתה הנשגבה המצויירה ברום החביון האלהי, ע"י כח החיים מלאי עז ד' שבתורה, ובשביל אותה המגמה שאין קץ לעליוניותה, מוכרחת היא דוקא המדה המעשית והציורית, הקרובה להיות מתגבלת עד כדי אותה התפיסה בחיים, שתוכל על ידה לרוממם ולשגבם, - צריכה היא הציוריות של המגמה לבא מאותו הגובה האלהי של התגלות אור ד' העליונה, באותו התוכן השלם האיכותי, שהנשמה התמציתית, שאור חיי העולמים שרויים בה, נשמתו של משה, יכולה לקבלו.

ע"פ אותו הציור הנשגב יכולים הדברים להגיע, בתור העתקה שניה, לישראל, לא כמו התוכן של החיובים וההוראות המעשיות שהם הם עצמם הדברים בעינם, בין שעומדים בגובה בין שעומדים במורד, אבל המגמות הציוריות כשהן מצויירות בנשמה הגדולה, הן עומדות במלא עשרן, ומשם באות הן אל ישראל, כפי אותה המדה הראויה להם.

7. אורות האמונה / האמונה הטבעית /
לא בעצבון, לא בפחדנות, לא בחלישות סנטימנטלית, צריכים לפנות אל האור האלהי, אלא בידיעה ברורה, שמה שנובע ממעמקי הלב, להיות מתקרב אל האלהים, זהו חוש טבעי שלם ובריא, ולא חוש טבעי סתם, אלא החוש הטבעי היסודי של הנשמה, שנובע באדם מנשמת חי העולמים, מנשמת כל היקום, כל היש.

והשאיפה, לולא שבכחה הפנימי הכמוס יש בה כל אותו שיעור הגובה האידיאלי שיש בציור, לא היה אפשר לבא על ידה אל אותה המגמה הציורית גם באלפי דור.

אבל מפני שהשאיפה וחשק הרצון להתכליתיות העליונה, קבועים הם באומה הקדושה שקודש העולם הוא מנת גורלה, ואם הביטוי מוכרח להיות חסר מפני אי האפשרות לסכם את התוכן הכמוס שבשאיפה שהנשמה צמאה אליה, ובינת הלב לא תוכל לבררו לפרטיו, ע"כ נמסרים הדברים בעינם לאותו האומן הגדול שמביא את המגמה לפיתוחה הגמור, ובזה מתחברת השאיפה עם הציור האלהי ברום גדלו.

וההתאמה הזאת של הציור האלהי במבוקשה של תורת חיים, והשאיפה הפנימית של נשמת ישראל לגשם את המגמה האלהית, **נפגשה פגישת ציור במגמה ומגמה בציור ע"י התחלפות המעמדים הנאצלים, ע"י משה, שקבל את הארת הציור ומסרה לישראל לפי כח ציורם, וקבל את התמצית השאיפתית והרים אותה לפי הכח הכמוס בה שהיא אז נמצאת מתאימה אל הציור האלהי.**

זוהי הגובה העליון שבמבוקש ההדרכה התורנית, בא להוציא אל הפועל בחיים ובעולם את תעודתו ע"י ההגבלה המדוייקת שהיא מעמדת את החיים מול האלהים בכל דרישותיהם, ומפנה את כל תנועותיהם וערכם העצמי אל המגמתיות האלהית העליונה, המובאה לתכליתה בגבורה של מעלה, לא כמו החלישות הרוחנית שאינה כ"א מבטאה ומציירת ואינה מגשמת דבר בחיים, שזהו אות על חלישות החיים ודלדול האמת שבמבוקש המגמתי, "לא כאלה חלק יעקב כי יוצר הכל הוא". השאיפה ברורה היא, ומקושרת עם החיים המעשיים, ועם זה, הגובה שלה הוא עליון מכל מה שיוכל על לב כל יצור לעלות. **ודוקא גובה זה גורם לאותה ההגבלה, המעמדת את החיים במעמד של ריחוק מעם האור האלהי בתביעותיו מהעולם,** לא לפי הגבלתו הירודה אלא לפי העצמיות של הרוממות. זאת היא מצות